Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

22. februar 2022*

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel hasteprocedure – retligt samarbejde i straffesager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – artikel 1, stk. 3 – procedurer for overgivelse mellem medlemsstaterne – betingelser for fuldbyrdelse – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 47, stk. 2 – grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov – systemiske eller generelle mangler – prøvelse i to trin – kriterier for anvendelse – den fuldbyrdende judicielle myndigheds pligt til på konkret og præcis vis at undersøge, om der er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den person, som er genstand for en europæisk arrestordre, i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af sin grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov«

I de forenede sager C-562/21 PPU og C-563/21 PPU,

angående to anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene) ved afgørelser af 14. september 2021, indgået til Domstolen den 14. september 2021, i sagerne om fuldbyrdelse af europæiske arrestordrer udstedt mod

X (C-562/21 PPU)

Y (C-563/21 PPU)

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, L. Bay Larsen, afdelingsformændene A. Arabadjiev, A. Prechal, C. Lycourgos, S. Rodin, I. Jarukaitis, N. Jääskinen (refererende dommer), I. Ziemele og J. Passer samt dommerne M. Ilešič, J.-C. Bonichot, L.S. Rossi, A. Kumin og N. Wahl,

generaladvokat: A. Rantos,

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 16. november 2021,

* Processprog: nederlandsk.

efter at der er afgivet indlæg af:

– X ved advocaten N.M. Delsing og W.R. Jonk,

– Openbaar Ministerie ved C.L.E. McGivern og K. van der Schaft,

– den nederlandske regering ved M.K. Bulterman og J. Langer, som befuldmægtigede,

– Irland ved J. Quaney, som befuldmægtiget, bistået af R. Kennedy, SC,

– den polske regering ved S. Żyrek, J. Sawicka og B. Majczyna, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved S. Grünheid, K. Herrmann, P. Van Nuffel og J. Tomkin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 16. december 2021,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, stk. 3, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1, og berigtiget i EUT 2020, L 326, s. 15), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelse 2002/584«), og af artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).

2 Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen i Nederlandene af to europæiske arrestordrer, der blev udstedt henholdsvis af Sąd Okręgowy w Lublinie (retten i første instans i Lublin, Polen) den 6. april 2021 i sag C-562/21 PPU med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf, som X er blevet idømt, og af Sąd Okręgowy w Zielonej Górze (retten i første instans i Zielona Góra, Polen) den 7. april 2021 i sag C-563/21 PPU med henblik på strafforfølgning af Y.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Femte, sjette og tiende betragtning til rammeafgørelse 2002/584 har følgende ordlyd:

»(5) Den Europæiske Unions erklærede mål at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har skabt et ønske om at afskaffe udlevering mellem medlemsstaterne og indføre en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder. Endvidere vil indførelsen af en ny forenklet ordning for overgivelse af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgning gøre det muligt at mindske den kompleksitet og den risiko for forsinkelser, der er en følge af de nuværende udleveringsprocedurer. De traditionelle samarbejdsrelationer, som hidtil har bestået

mellem medlemsstaterne, bør erstattes med en ordning med fri bevægelighed for afgørelser på det strafferetlige område, både afgørelser før domsafsigelsen og endelige afgørelser, i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

(6) Den europæiske arrestordre, som denne rammeafgørelse omhandler, er den første udmøntning på det strafferetlige område af princippet om gensidig anerkendelse, som Det Europæiske Råd har udråbt til en »hjørnesten« i det retlige samarbejde.

[…]

(10) Ordningen med den europæiske arrestordre er baseret på en høj grad af tillid mellem medlemsstaterne. Anvendelsen af den kan kun suspenderes i tilfælde af, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder de principper, der er fastlagt i artikel 6, stk. 1, [TEU], hvilket skal fastslås af [Det Europæiske Råd] i henhold til […] artikel 7, stk. 1, [TEU,] med de følger, der er fastsat i stk. 2 i samme artikel.«

4 Rammeafgørelsens artikel 1 med overskriften »Definition af og pligten til at fuldbyrde en europæisk arrestordre« bestemmer:

»1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

3. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 [TEU].«

5 Rammeafgørelsens artikel 3, 4 og 4a fastsætter de obligatoriske og fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.

6 Rammeafgørelsens artikel 8 indeholder de nærmere bestemmelser for den europæiske arrestordres indhold og form.

7 Artikel 15 i rammeafgørelse 2002/584 med overskriften »Afgørelse om overgivelse« er sålydende:

»1. Den fuldbyrdende judicielle myndighed træffer afgørelse om overgivelse af den pågældende inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i denne rammeafgørelse.

2. Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, anmoder den om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger, navnlig i forbindelse med artikel 3-5 og 8, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til nødvendigheden af at overholde fristerne i artikel 17.

3. Den udstedende judicielle myndighed kan til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.«

Nederlandsk ret

8 Rammeafgørelse 2002/584 blev gennemført i nederlandsk ret ved Wet tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet) (lov om gennemførelse af Rådet for Den Europæiske Unions rammeafgørelse om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (lov om overgivelse)) af 29. april 2004 (Stb. 2004, nr. 195), som ændret ved lov af 17. marts 2021 (Stb. 2021, nr. 155).

Tvisterne i hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

Sag C-562/21 PPU

9 Den forelæggende ret, rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene), har modtaget en anmodning om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, som blev udstedt af Sąd Okręgowy w Lublinie (den regionale domstol i Lublin, Polen) den 6. april 2021. Med denne europæiske arrestordre anmodes der om anholdelse og overgivelse af en polsk statsborger med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf på to år, som vedkommende er blevet pålagt ved retskraftig dom af 30. juni 2020 på grund af afpresning og trussel om vold.

10 Den pågældende har ikke givet samtykke til sin overgivelse til Republikken Polen. Han er på nuværende tidspunkt varetægtsfængslet i Nederlandene i afventning af, at den forelæggende ret træffer afgørelse om denne overgivelse.

11 Den forelæggende ret har anført, at den ikke har identificeret nogen grund, der kan være til hinder for den nævnte overgivelse, bortset fra den, der udgør grundlaget for det præjudicielle spørgsmål, som den har forelagt Domstolen.

12 Den nævnte ret er af den opfattelse, at der siden 2017 har været systemiske eller generelle mangler, som påvirker den dømmende magts uafhængighed i den udstedende medlemsstat. Disse mangler, der allerede forelå på tidspunktet for udstedelsen af den europæiske arrestordre, som er omhandlet i nærværende doms præmis 9, er blevet forværret siden. Den nævnte ret er af den opfattelse, at der følgelig er en reel risiko for, at den pågældende person i tilfælde af overgivelse til den udstedende medlemsstat vil blive udsat for en krænkelse af sin grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2.

13 Ifølge den forelæggende ret berører de nævnte mangler bl.a. den ved denne bestemmelse sikrede grundlæggende ret til adgang til en domstol, der forudgående er oprettet ved lov.

14 Den nævnte ret er af den opfattelse, at de pågældende mangler bl.a. følger af ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (lov om ændring af lov om det nationale råd for retsvæsenet og visse andre love) af 8. december 2017 (Dz. U. af 2018, pos. 3) (herefter »lov af 8. december 2017«), der trådte i kraft den 17. januar 2018, og nærmere bestemt af den rolle, som Krajowa Rada Sądownictwa (det nationale domstolsråd, Polen) (herefter »domstolsrådet«) er blevet tildelt ved udnævnelsen af medlemmer af den dømmende magt i Polen.

15 I denne henseende har den forelæggende ret henvist til den resolution, som blev vedtaget af Sąd Najwyższy (øverste domstol, Polen) den 23. januar 2020, og hvori sidstnævnte retsinstans fandt, at domstolsrådet ikke var et uafhængigt organ, idet det havde været direkte underlagt de politiske myndigheder siden ikrafttrædelsen af lov af 8. december 2017. Denne manglende uafhængighed giver anledning til mangler i proceduren for udnævnelse af dommere. Hvad angår de andre retsinstanser end Sąd Najwyższy (øverste domstol) fremgår det af den nævnte resolution, at et dommerkollegium ikke er blevet lovligt oprettet som omhandlet i Kodeks postępowania karnego (den polske strafferetsplejelov), når det omfatter en person, som er blevet udnævnt til dommer efter forslag fra domstolsrådet i overensstemmelse med den lovgivning, der trådte i kraft den 17. januar 2018, for så vidt som den omhandlede mangel under de konkrete omstændigheder i den pågældende sag medfører en tilsidesættelse af garantierne for uafhængighed og upartiskhed i den polske forfatnings forstand, af chartrets artikel 47 og af artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«).

16 Den forelæggende ret har ligeledes henvist til dom af 15. juli 2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere) (C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 108 og 110).

17 Den nævnte ret har endvidere anført, at den er bekendt med en liste, der blev udarbejdet den 25. januar 2020, og som indeholder navnene på 384 dommere, der er blevet udnævnt efter forslag fra domstolsrådet siden ikrafttrædelsen af lov af 8. december 2017. Den forelæggende ret anser det for sandsynligt, at antallet af disse udnævnelser er steget siden.

18 Under disse omstændigheder er den nævnte ret af den opfattelse, at der foreligger en reel risiko for, at en eller flere dommere, der er blevet udnævnt efter forslag fra domstolsrådet siden ikrafttrædelsen af lov af 8. december 2017, har deltaget i den straffesag, som den berørte person har været genstand for.

19 Den forelæggende ret har i denne henseende anført, at den berørte person siden den 14. februar 2020 ikke længere effektivt har kunnet anfægte gyldigheden af udnævnelsen af en dommer eller lovligheden af sidstnævntes udøvelse af retslige funktioner. I medfør af ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (lov om ændring af lov om de almindelige domstoles organisation, lov om den øverste domstol og visse andre love) af 20. december 2019 (Dz. U. af 2020, pos. 190), der trådte i kraft den 14. februar 2020, er det nemlig ikke tilladt for de polske domstole at efterprøve sådanne spørgsmål.

20 Den forelæggende ret har endvidere anført, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i sin praksis har fastslået, at selv om retten til adgang til en domstol, der »er oprettet ved lov«, således som denne ret er sikret ved EMRK's artikel 6, stk. 1, udgør en selvstændig rettighed, er den ikke desto mindre nært knyttet til de i denne bestemmelse fastsatte garantier for uafhængighed og upartiskhed. Den forelæggende ret har i denne forbindelse henvist til de kriterier, der er fastsat i denne retspraksis med henblik på at afgøre, om de uregelmæssigheder, som er blevet fastslået med hensyn til proceduren for udnævnelse af dommere, udgør en tilsidesættelse af retten til adgang til en domstol, der er oprettet ved lov, som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 1 (Menneskerettighedsdomstolens dom af 1.12.2020, Ástráðsson mod Island, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, §§ 243-252, og af 22.7.2021, Reczkowicz mod Polen, CE:ECHR:2021:0722JUD004344719, §§ 221-224).

21 Den forelæggende ret ønsker oplyst, om disse kriterier ligeledes skal anvendes, når der er tale om fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, der er blevet udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

22 På denne baggrund har rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Hvilket prøvelseskriterium skal anvendes af en fuldbyrdende judiciel myndighed, der skal træffe afgørelse om fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, der vedrører en retskraftig pålagt frihedsstraf eller tilsvarende foranstaltning, når den efterprøver, om retten til [adgang til] en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, er blevet krænket under den retssag, der førte til domfældelsen i den udstedende medlemsstat, såfremt der i denne medlemsstat ikke var noget effektivt retsmiddel til rådighed til anfægtelse af en eventuel krænkelse af denne ret?«

Sag C-563/21 PPU

23 Den forelæggende ret har ligeledes modtaget en anmodning om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, som Sąd Okręgowy w Zielonej Górze (retten i første instans i Zielona Góra, Polen) udstedte den 7. april 2021. Med denne europæiske arrestordre anmodes der om anholdelse og overgivelse af en polsk statsborger med henblik på strafforfølgning.

24 Den berørte, som ikke har givet samtykke til sin overgivelse til Republikken Polen, er varetægtsfængslet i Nederlandene i afventning af, at den forelæggende ret træffer afgørelse om denne overgivelse.

25 Den forelæggende ret har anført, at den ikke har identificeret nogen grund, der kan være til hinder for den nævnte overgivelse, bortset fra den, der udgør grundlaget for de præjudicielle spørgsmål, som er blevet forelagt i denne sag.

26 Den nævnte ret har anført de samme grunde som dem, der er anført i nærværende doms præmis 12-17, som den har henvist til i den anmodning om præjudiciel afgørelse, der er genstand for sag C-562/21 PPU, og på grundlag af hvilke den er af den opfattelse, at de systemiske eller generelle mangler, som påvirker den dømmende magts uafhængighed i den udstedende medlemsstat, bl.a. har en indvirkning på den ved chartrets artikel 47, stk. 2, sikrede grundlæggende ret for den berørte person til adgang til en domstol, der forudgående er oprettet ved lov.

27 Hvad angår situationen for den person, som anmodes overgivet i sag C-563/21 PPU, er den forelæggende ret af den opfattelse, at der foreligger en reel risiko for, at en eller flere dommere, som er blevet udnævnt efter forslag af domstolsrådet siden ikrafttrædelsen af den i nærværende doms præmis 14 omhandlede lov af 8. december 2017, skal pådømme den pågældendes straffesag, hvis der bliver givet tilladelse til sidstnævntes overgivelse til Republikken Polen med henblik på strafforfølgning.

28 Den forelæggende ret har anført, at det er materielt umuligt for en person, der anmodes overgivet med henblik på strafforfølgning, individuelt at påberåbe sig de uregelmæssigheder, som har fundet sted i forbindelse med udnævnelsen af en eller flere dommere, der skal påkende den pågældendes straffesag. I modsætning til en person, der anmodes overgivet med henblik på fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning – hvilket tilfælde er omhandlet i sag C-562/21 PPU – kan en person, som anmodes overgivet med henblik på strafforfølgning,

nemlig ikke oplyse den fuldbyrdende judicielle myndighed om sammensætningen af det dommerkollegium, der skal behandle den pågældendes straffesag efter dennes overgivelse, eftersom sagerne fordeles vilkårligt inden for de polske domstole. Endvidere kan den nævnte person – som følge af ikrafttrædelsen den 14. februar 2020 af den i nærværende doms præmis 19 omhandlede lov af 20. december 2019 – efter sin overgivelse til Republikken Polen ikke effektivt anfægte gyldigheden af en dommerudnævnelse eller lovligheden af sidstnævntes udøvelse af retslige funktioner.

29 Hvad i øvrigt angår den praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvortil der er blevet henvist i nærværende doms præmis 20, ønsker den forelæggende ret oplyst, om de kriterier, som denne retsinstans anvender med henblik på at vurdere, om fastslåede uregelmæssigheder i forbindelse med proceduren for udnævnelse af dommere udgør en tilsidesættelse af retten til adgang til en domstol oprettet ved lov som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 1, ligeledes skal finde anvendelse i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning.

30 Endelig ønsker den forelæggende ret oplyst, om de kriterier, der blev fastsat i dom af 25. juli 2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), og som blev bekræftet ved dom af 17. december 2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed) (C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), finder anvendelse i forbindelse med vurderingen af, om den pågældende person i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af sin grundlæggende ret til adgang til en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, og i bekræftende fald hvorledes disse kriterier skal anvendes.

31 På denne baggrund har rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er det passende at anvende det prøvelseskriterium, der er beskrevet i [dom af 25. juli 2018,] Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet) [(C-216/18 PPU, EU:C:2018:586),] og bekræftet ved [dom af 17. december 2020,] Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed) [(C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033)], når der er en reel fare for, at den pågældende vil blive dømt ved en domstol, der ikke forudgående er oprettet ved lov?

2) Er det passende at anvende det prøvelseskriterium, der er beskrevet [i dom af 25. juli 2018,] Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet) [(C-216/18 PPU, EU:C:2018:586),] og bekræftet ved [dom af 17. december 2020,] Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed) [(C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033)], når en eftersøgt person, der vil modsætte sig overgivelse, ikke kan opfylde prøvelseskriteriet, fordi det på dette tidspunkt ikke er muligt at fastslå, hvorledes de retter, der skal dømme [den pågældende], er sammensat, på grund af den måde, hvorpå sagerne vilkårligt fordeles?

3) Udgør manglen på et effektivt retsmiddel til at anfægte retsgyldigheden af dommerudnævnelser i Polen under omstændigheder, hvorunder det er klart, at den eftersøgte person på dette tidspunkt ikke kan fastslå, om de dommere, der skal dømme [den pågældende], er retmæssigt udnævnt, en krænkelse af kerneindholdet i retten til en retfærdig rettergang, som indebærer, at den fuldbyrdende judicielle myndighed skal afslå at overgive den eftersøgte person?«

Retsforhandlingerne for Domstolen

32 Den forelæggende ret har anmodet om, at de præjudicielle forelæggelser undergives den hasteprocedure, der er fastsat i artikel 107 i Domstolens procesreglement.

33 Til støtte for sin anmodning har den forelæggende ret anført, at de forelagte præjudicielle spørgsmål vedrører et område, der er omhandlet i afsnit V i EUF-traktatens tredje del, at X og Y på nuværende tidspunkt er frihedsberøvet, og at Domstolens besvarelse af disse præjudicielle spørgsmål vil have en direkte og afgørende indvirkning på varigheden af de pågældendes frihedsberøvelse.

34 I henhold til Domstolens praksis skal der tages hensyn til den omstændighed, at den af hovedsagen berørte person er frihedsberøvet, og at den pågældendes fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af tvisten i hovedsagen (dom af 26.10.2021, Openbaar Ministerie (Retten til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed), C-428/21 PPU og C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

35 I det foreliggende tilfælde er de berørte personer, således som det fremgår af forelæggelsesafgørelserne, på nuværende tidspunkt varetægtsfængslet, og Domstolens besvarelse af de forelagte spørgsmål vil have en direkte og afgørende indvirkning på varigheden af denne frihedsberøvelse.

36 På denne baggrund har Domstolens Første Afdeling den 29. september 2021 efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at efterkomme den forelæggende rets anmodninger om, at nærværende præjudicielle forelæggelser undergives den præjudicielle hasteprocedure.

37 Domstolens Første Afdeling har desuden besluttet at henvise sagerne C-562/21 PPU og C-563/21 PPU til Domstolen med henblik på, at de fordeles til Store Afdeling.

38 Ved afgørelse truffet af formanden for Domstolens Første Afdeling den 29. september 2021 er sagerne C-562/21 PPU og C-563/21 PPU blevet forenet med henblik på retsforhandlingernes skriftlige og mundtlige del samt dommen.

Om de præjudicielle spørgsmål

39 Med sit eneste spørgsmål i sag C-562/21 PPU og sine tre spørgsmål i sag C-563/21 PPU, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 2 og 3, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at når den fuldbyrdende judicielle myndighed, der skal træffe afgørelse om overgivelse af en person, som er genstand for en europæisk arrestordre, råder over oplysninger, som viser, at der foreligger systemiske eller generelle mangler for så vidt angår uafhængigheden af den dømmende magt i den udstedende medlemsstat med hensyn bl.a. til proceduren for udnævnelse af denne magts medlemmer, kan den nævnte myndighed nægte denne overgivelse med den begrundelse, at der i tilfælde af en

sådan overgivelse er en reel risiko for krænkelse af den i chartrets artikel 47, stk. 2, sikrede ret for denne person til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, for så vidt som det forholder sig således, at:

– i forbindelse med en europæisk arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning foreligger der ikke noget effektivt retsmiddel til anfægtelse af en eventuel krænkelse af denne grundlæggende rettighed under den procedure, som har ført til den nævnte persons domfældelse, og

– i forbindelse med en europæisk arrestordre udstedt med henblik på strafforfølgning kan den berørte person på grund af den måde, hvorpå sagerne vilkårligt fordeles inden for de pågældende domstole, ikke på tidspunktet for overgivelsen fastlægge, hvorledes de dommerkollegier, som skal dømme den pågældende, er sammensat, og der i den udstedende medlemsstat ikke findes effektive retsmidler med henblik på at anfægte gyldigheden af udnævnelsen af dommerne.

Indledende bemærkninger

40 Det skal indledningsvis bemærkes, at både princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne og princippet om gensidig anerkendelse, der selv hviler på den gensidige tillid mellem medlemsstaterne, er af grundlæggende betydning i EU-retten, idet de muliggør oprettelsen og bevarelsen af et område uden indre grænser. Mere specifikt pålægger princippet om gensidig tillid, bl.a. for så vidt angår et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hver af medlemsstaterne at lægge til grund, medmindre der er tale om helt særlige omstændigheder, at samtlige andre medlemsstater overholder EU-retten og navnlig de i EU-retten anerkendte grundlæggende rettigheder (dom af 26.10.2021, Openbaar Ministerie (Retten til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed), C-428/21 PPU og C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

41 Når medlemsstaterne gennemfører EU-retten, kan de således i medfør af samme ret være forpligtet til at lægge til grund, at de øvrige medlemsstater overholder de grundlæggende rettigheder, således at det hverken er muligt for dem af en anden medlemsstat at kræve et nationalt beskyttelsesniveau med hensyn til de grundlæggende rettigheder, der er højere end det ved EU-retten sikrede, eller, undtagen i særlige tilfælde, at kontrollere, om denne anden medlemsstat i et konkret tilfælde rent faktisk har overholdt de i Unionen sikrede grundlæggende rettigheder (udtalelse 2/13 (Unionens tiltrædelse af EMRK) af 18.12.2014, EU:C:2014:2454, præmis 192).

42 Rammeafgørelse 2002/584 tilsigter således med indførelsen af en forenklet og mere effektiv ordning for overgivelse af personer, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af straffeloven, at lette og fremskynde det retlige samarbejde med henblik på at bidrage til at gennemføre Unionens erklærede mål om at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed på grundlag af den høje grad af tillid, der skal være mellem medlemsstaterne (dom af 26.10.2021, Openbaar Ministerie (Retten til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed), C-428/21 PPU og C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).

43 Princippet om gensidig anerkendelse, som ifølge sjette betragtning til rammeafgørelse 2002/584 udgør »hjørnestenen« i det retlige samarbejde i straffesager, finder udtryk i denne rammeafgørelses artikel 1, stk. 2, der fastsætter reglen om, at medlemsstaterne har pligt til at fuldbyrde en europæisk arrestordre på grundlag af dette princip og i overensstemmelse med

bestemmelserne i den nævnte rammeafgørelse (dom af 26.10.2021, Openbaar Ministerie (Retten til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed), C-428/21 PPU og C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

44 Det følger heraf, at de fuldbyrdende judicielle myndigheder principielt kun kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre med henvisning til de udtømmende opregnede afslagsgrunde, der er fastsat i denne rammeafgørelse, og at fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre kun kan underlægges en af de betingelser, der er udtømmende fastsat i rammeafgørelsens artikel 5. Mens fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen, er afslaget på fuldbyrdelse følgelig udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning (dom af 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis, og af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 37).

45 Den høje grad af tillid mellem medlemsstaterne, som ordningen med den europæiske arrestordre er baseret på, bygger imidlertid på den præmis, at den udstedende medlemsstats straffedomstole, som efter fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal gennemføre strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning samt den materielle straffesag, overholder de krav, der er uløseligt forbundet med den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2 (jf. i denne retning dom af 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, præmis 58). Denne grundlæggende rettighed har nemlig afgørende betydning som garant for beskyttelsen af samtlige de rettigheder, som borgerne afleder af EU-retten, og for bevarelsen af medlemsstaternes fælles værdier, der er nævnt i artikel 2 TEU, bl.a. retsstatsprincippet (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

46 Selv om det med henblik på sikringen af den fulde anvendelse af princippet om gensidig tillid og princippet om gensidig anerkendelse, der understøtter denne funktionsmåde, først og fremmest tilkommer hver enkelt medlemsstat at sikre, under Domstolens endelige kontrol, at de krav, som er uløseligt forbundet med den nævnte grundlæggende rettighed, opretholdes, ved at afstå fra enhver foranstaltning, der kan udgøre et indgreb heri (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 40), skal det under disse omstændigheder bemærkes, at såfremt der foreligger en reel risiko for, at den person, som er omfattet af en europæisk arrestordre, i tilfælde af dennes overgivelse til den udstedende judicielle myndighed udsættes for en krænkelse af denne grundlæggende rettighed, kan dette give den fuldbyrdende judicielle myndighed mulighed for undtagelsesvis at undlade at fremme denne europæisk arrestordre med henvisning til rammeafgørelsens artikel 1, stk. 3 (jf. i denne retning dom af 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, præmis 59).

47 Dernæst har Domstolen ligeledes understreget, at rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets bestemmelser, ikke kan fortolkes således, at der rejses tvivl om effektiviteten af det retslige samarbejde mellem medlemsstaterne, som den europæiske arrestordre – således som fastsat af EU-lovgiver – udgør et væsentligt element af (dom af 26.10.2021, Openbaar Ministerie (Retten til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed), C-428/21 PPU og C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, præmis 43 og den deri nævnte retspraksis).

48 Domstolen har således fastslået, at navnlig med henblik på at sikre, at den europæiske arrestordres funktion ikke lammes, skal den forpligtelse til loyalt samarbejde, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, første afsnit, TEU, ligge til grund for dialogen mellem de fuldbyrdende judicielle myndigheder og de udstedende judicielle myndigheder. Det følger bl.a. af princippet om loyalt samarbejde, at medlemsstaterne respekterer og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af traktaterne (dom af 26.10.2021, Openbaar Ministerie (Retten til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed), C-428/21 PPU og C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).

49 I forlængelse af de foregående betragtninger skal det endelig bemærkes, at med henblik på at sikre et effektivt samarbejde i straffesager skal de udstedende og de fuldbyrdende judicielle myndigheder gøre fuld brug af de instrumenter, der bl.a. er fastsat i artikel 8, stk. 1, og i artikel 15 i rammeafgørelse 2002/584, således at den gensidige tillid, der ligger til grund for dette samarbejde, fremmes (dom af 6.12.2018, IK (Fuldbyrdelse af en tillægsstraf), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).

Betingelserne for, at den fuldbyrdende judicielle myndighed på grundlag af artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 kan afslå at overgive en person, som er genstand for en europæisk arrestordre, med den begrundelse, at der foreligger en reel risiko for, at denne persons grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, vil blive krænket i tilfælde af overgivelse til den udstedende judicielle myndighed

50 I lyset af navnlig de betragtninger, der er anført i nærværende doms præmis 40-46, har Domstolen for så vidt angår artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 fastslået, at når den fuldbyrdende judicielle myndighed, der skal træffe afgørelse om overgivelsen af en person, som er genstand for en europæisk arrestordre, råder over oplysninger, der for så vidt angår uafhængigheden af den dømmende magt i den udstedende medlemsstat vidner om systemiske eller generelle mangler, kan denne myndighed dog ikke lægge til grund, at der er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at denne person i tilfælde af overgivelse til sidstnævnte medlemsstat løber en reel risiko for krænkelse af sin grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, uden at foretage en konkret og præcis vurdering, i forbindelse med hvilken der bl.a. tages hensyn til den pågældende persons personlige situation, beskaffenheden af den pågældende lovovertrædelse og de faktiske omstændigheder, under hvilke den nævnte udstedelse har fundet sted, såsom erklæringer eller retsakter fra offentlige myndigheder, der kan gribe ind i den individuelle behandling, som en konkret sag skal undergives (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 69).

51 Oplysninger om, at der for så vidt angår uafhængigheden af den dømmende magt i en medlemsstat foreligger systemiske eller generelle mangler eller en forværring heraf, er derfor ikke i sig selv tilstrækkelige til at begrunde et afslag på at fuldbyrde en sådan arrestordre udstedt af en judiciel myndighed i denne medlemsstat (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 63).

52 Inden for rammerne af den prøvelse i to trin, hvortil der er blevet henvist i nærværende doms præmis 50, og som for så vidt angår chartrets artikel 47, stk. 2, blev nævnt for første gang i dom af 25. juli 2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, præmis 47-75), skal den fuldbyrdende judicielle myndighed i første omgang afgøre, om der foreligger objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger,

hvorved det kan godtgøres, at der i den udstedende medlemsstat – på grund af systemiske eller generelle mangler for så vidt angår uafhængigheden af den dømmende magt i denne medlemsstat – er en reel risiko for overtrædelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved den nævnte bestemmelse (dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).

53 I anden omgang skal den fuldbyrdende judicielle myndighed på konkret og præcis vis efterprøve, i hvilket omfang de på første trin konstaterede mangler kan have en indvirkning på de retsinstanser i den nævnte medlemsstat, som har kompetence til at påkende de procedurer, som den eftersøgte vil blive genstand for, og om der – henset til denne persons personlige situation og til beskaffenheden af den lovovertrædelse, som vedkommende retsforfølges for, samt til de faktiske omstændigheder, under hvilke denne arrestordre er blevet udstedt, og i betragtning af de oplysninger, som den nævnte medlemsstat eventuelt har meddelt i henhold til artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584 – er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den nævnte person løber en sådan risiko i tilfælde af en overgivelse til sidstnævnte medlemsstat (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 55 og den deri nævnte retspraksis).

54 I det foreliggende tilfælde ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplysninger om, hvorvidt denne prøvelse i to trin, der er blevet fastslået af Domstolen i dom af 25. juli 2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), og af 17. december 2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed) (C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), i lyset af de garantier for uafhængighed og upartiskhed, som er uløseligt forbundet med den i chartrets artikel 47, stk. 2, fastsatte grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, finder anvendelse i den situation, hvor der er rejst tvivl om garantien for en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, hvilken garanti også er uløseligt forbundet med denne grundlæggende rettighed, og i givet fald oplysninger om betingelserne og de nærmere bestemmelser for anvendelse af den nævnte prøvelse i denne henseende. Den forelæggende ret ønsker navnlig oplyst, hvilken indvirkning det har på denne prøvelse, at et organ som domstolsrådet, som overvejende består af medlemmer, der repræsenterer den lovgivende eller den udøvende magt, eller som er valgt af disse, deltager i udnævnelsen af medlemmerne af den dømmende magt i den udstedende medlemsstat eller i disses karriereavancement.

55 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt den prøvelse i to trin, hvortil der er blevet henvist i nærværende doms præmis 52 og 53, finder anvendelse i den situation, som er omhandlet i den foregående præmis, skal den uløselige forbindelse – der i henhold til selve ordlyden af chartrets artikel 47, stk. 2, foreligger med henblik på den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang i denne bestemmelses forstand – mellem garantierne for dommernes uafhængighed og upartiskhed og garantien for adgang til en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, for det første fremhæves.

56 Det følger således af den praksis fra Domstolen, der er blevet udviklet i lyset af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at selv om den ret til adgang til en sådan domstol, der er sikret såvel ved EMRK's artikel 6, stk. 1, som ved chartrets artikel 47, stk. 2, er en selvstændig ret, er den ikke desto mindre nært knyttet til de garantier for uafhængighed og upartiskhed, der følger af disse to bestemmelser. Nærmere bestemt bemærkes, at selv om samtlige de krav, der er fastsat i de nævnte bestemmelser, hver især forfølger et bestemt formål, som gør dem til specifikke garantier for en retfærdig rettergang, tager disse garantier sigte på overholdelse af grundlæggende

rettigheder, nemlig lovens suverænitet og magtens tredeling. Hvert af disse krav er baseret på behovet for at bevare den tillid, som den dømmende magt skal indgyde borgerne, og denne magts uafhængighed i forhold til de øvrige magter (jf. i denne retning dom af 6.10.2021, W.Ż. (Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved den øverste domstol – udnævnelse), C-487/19, EU:C:2021:798, præmis 124 og den deri nævnte retspraksis).

57 Hvad nærmere bestemt angår dommerudnævnelsesproceduren har Domstolen – stadig under henvisning til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis – fastslået, at denne procedure, henset til de grundlæggende konsekvenser, som en sådan procedure har for den dømmende magts funktion og legitimitet i en demokratisk stat baseret på lovens suverænitet, nødvendigvis er et element, som er uløseligt forbundet med begrebet »domstol, der er oprettet ved lov«, som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 1, idet Domstolen herved har præciseret, at en domstols uafhængighed i denne bestemmelses forstand navnlig måles ud fra, hvordan domstolens medlemmer er blevet udnævnt (jf. i denne retning dom af 6.10.2021, W.Ż. (Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved den øverste domstol – udnævnelse), C-487/19, EU:C:2021:798, præmis 125 og den deri nævnte retspraksis).

58 Domstolen har ligeledes fastslået, at garantierne om adgang til en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, og navnlig de garantier, der fastlægger begrebet og sammensætningen af en sådan domstol, udgør hjørnestenen i retten til en retfærdig rettergang. Efterprøvelsen af, om en instans i kraft af sin sammensætning udgør en sådan domstol, er – når der består alvorlig tvivl herom – nødvendig for den tillid, som domstolene i et demokratisk samfund skal indgyde borgerne (dom af 6.10.2021, W.Ż. (Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved den øverste domstol – udnævnelse), C-487/19, EU:C:2021:798, præmis 126 og den deri nævnte retspraksis).

59 For det andet skal det bemærkes, at såfremt det anerkendtes, at en fuldbyrdende judiciel myndighed kan undlade at fremme en europæisk arrestordre alene på grund af en omstændighed som den, der er nævnt i nærværende doms præmis 54, andet punktum, ville dette føre til en fortolkning af artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584, som er i strid med den praksis fra Domstolen, hvortil der er blevet henvist i nærværende doms præmis 44 og 46.

60 I forbindelse med fortolkningen af den nævnte bestemmelse skal det i øvrigt ikke blot sikres, at de grundlæggende rettigheder for de personer, som anmodes udleveret, iagttages, men ligeledes, at der tages hensyn til andre interesser, såsom nødvendigheden af i givet fald at iagttage de grundlæggende rettigheder for ofrene af de pågældende lovovertrædelser.

61 Den omstændighed, at tredjemand har rettigheder i forbindelse med straffesager, indebærer i denne henseende en samarbejdspligt for den fuldbyrdende medlemsstat inden for rammerne af ordningen med den europæiske arrestordre. Henset til disse rettigheder skal en konstatering af, at der i tilfælde af overgivelse af den pågældende person til den udstedende medlemsstat foreligger en reel risiko for krænkelse af denne persons grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, desuden hvile på tilstrækkelige faktuelle forhold (jf. ligeledes i denne retning Menneskerettighedsdomstolens dom af 9.7.2019, Castaño mod Belgien, CE:ECHR:2019:0709JUD000835117, §§ 82, 83 og 85).

62 I samme optik er et af målene med rammeafgørelse 2002/584 at bekæmpe straffrihed. Såfremt forekomsten af systemiske eller generelle mangler med hensyn til uafhængigheden af den udstedende medlemsstats dømmende magt i sig selv var tilstrækkelig til at gøre det muligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke at foretage den i nærværende doms præmis 52 og 53

omhandlede prøvelse i to trin og på grundlag af rammeafgørelsens artikel 1, stk. 3, at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre udstedt af den udstedende medlemsstat, ville dette indebære en forhøjet risiko for straffrihed for personer, der forsøger at unddrage sig retsforfølgning efter at være blevet dømt eller efter at have været mistænkt for at begå en lovovertrædelse, skønt der ikke foreligger konkrete oplysninger, som gør det muligt at godtgøre, at der i tilfælde af overgivelse er en reel risiko for tilsidesættelse af deres grundlæggende ret til en retfærdig rettergang (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 64).

63 For det tredje ville den tilgang, der er nævnt i den foregående præmis, føre til en faktisk suspension af anvendelsen af ordningen med den europæiske arrestordre over for denne medlemsstat, hvilket ville være i strid med Det Europæiske Råds og Rådets kompetence i denne henseende.

64 Således som Domstolen har bemærket, kan denne anvendelse kun suspenderes i tilfælde af, at en medlemsstat groft og vedvarende overtræder de principper, der er fastlagt i artikel 2 TEU, herunder retsstatsprincippet, hvilket skal fastslås af Det Europæiske Råd i henhold til artikel 7, stk. 2, TEU med de følger, som er fastsat i artikel 7, stk. 3, TEU (dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 57).

65 Det er derfor kun, hvis der foreligger en afgørelse fra Det Europæiske Råd, og Rådet derefter suspenderer anvendelsen af rammeafgørelse 2002/584 for så vidt angår den pågældende medlemsstat, at den fuldbyrdende judicielle myndighed er forpligtet til automatisk at afslå at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre, som nævnte medlemsstat udsteder, uden at foretage nogen form for konkret vurdering af den reelle risiko for, at kerneindholdet i den berørte persons grundlæggende ret til en retfærdig rettergang påvirkes (dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).

66 Det følger af de betragtninger, der er anført i nærværende doms præmis 55-65, at den fuldbyrdende judicielle myndighed er forpligtet til at foretage den i nærværende doms præmis 52 og 53 omhandlede prøvelse i to trin med henblik på at vurdere, om den berørte person i tilfælde af en overgivelse til den udstedende medlemsstat løber en reel risiko for krænkelse af sin ved chartrets artikel 47, stk. 2, sikrede grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov.

Prøvelsens første trin

67 Inden for rammerne af den nævnte prøvelses første trin skal den fuldbyrdende judicielle myndighed helt overordnet vurdere, om der på grund af systemiske eller generelle mangler i den udstedende medlemsstat er en reel risiko for overtrædelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som bl.a. er knyttet til den omstændighed, at domstolene i den nævnte medlemsstat ikke er uafhængige, eller til en manglende opfyldelse af kravet om en domstol, der er oprettet ved lov (jf. i denne retning dom af 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).

68 Vurderingen skal foretages med udgangspunkt i normen for beskyttelse af den grundlæggende rettighed, der er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2 (jf. i denne retning dom af 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).

69 Hvad i denne henseende for det første angår de krav om uafhængighed og upartiskhed, der – således som det er blevet anført i nærværende doms præmis 55-58 – er nært knyttet til kravet om en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, forudsætter disse, at der findes regler – om bl.a. organets sammensætning, medlemmernes udnævnelse og embedsperiode, tilfælde, hvor organets medlemmer kan vige deres sæde, tilfælde, hvor de har pligt til at vige deres sæde, samt tilfælde, hvor de kan afsættes – som gør det muligt at fjerne enhver rimelig tvivl i offentligheden om, at organet er uimodtageligt for påvirkninger udefra og neutralt i forhold til de interesser, som står over for hinanden (jf. i denne retning dom af 16.11.2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim m.fl., C-748/19 – C-754/19, EU:C:2021:931, præmis 67 og den deri nævnte retspraksis).

70 Hvad angår udnævnelsesafgørelser er det navnlig nødvendigt, at de materielle betingelser og den processuelle fremgangsmåde, hvorunder disse afgørelser vedtages, har en sådan karakter, at der ikke opstår rimelig tvivl for så vidt angår de udnævnte dommere (dom af 26.3.2020, Fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).

71 Hvad for det andet angår kravet om en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, har Domstolen under henvisning til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis vedrørende EMRK's artikel 6 (Menneskerettighedsdomstolens dom af 8.7.2014, Biagioli mod San Marino, CE:ECHR:2014:0708DEC000816213, §§ 72-74, og af 2.5.2019, Pasquini mod San Marino, CE:ECHR:2019:0502JUD005095616, §§ 100 og 101 og den deri nævnte retspraksis) fastslået, at udtrykket »oprettet ved lov« navnlig afspejler retsstatsprincippet. Det vedrører ikke blot selve retsgrundlaget for domstolens eksistens, men også dommerkollegiets sammensætning i hver sag samt enhver anden bestemmelse i national ret, hvis manglende overholdelse medfører, at en eller flere dommeres deltagelse i efterprøvelsen af sagen bliver ulovlig, hvilket navnlig omfatter bestemmelser vedrørende medlemmerne af den pågældende domstols uafhængighed og upartiskhed. Retten til at blive dømt af en domstol, der er »oprettet ved lov«, omfatter i kraft af selve sin art proceduren for udnævnelse af dommerne (jf. i denne retning dom af 26.3.2020, Fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 73).

72 Hvad angår kriterierne for bedømmelsen af, om der foreligger en krænkelse af den grundlæggende ret til adgang til en domstol, der forudgående er oprettet ved lov som omhandlet i chartrets artikel 47, stk. 2, skal det bemærkes, at enhver ulovlighed i forbindelse med proceduren for udnævnelse af dommere ikke kan anses for at udgøre en sådan krænkelse.

73 En ulovlighed, der er begået under udnævnelsen af dommere inden for det pågældende retssystem, indebærer en sådan krænkelse, navnlig når denne ulovlighed er af en sådan art og alvor, at den skaber en reel risiko for, at andre dele af statsmagten, navnlig den udøvende magt, kan bringe integriteten af resultatet af udnævnelsesproceduren i fare, og der således vækkes en rimelig tvivl hos borgerne med hensyn til den eller de pågældende dommeres uafhængighed og upartiskhed (jf. i denne retning dom af 6.10.2021, W.Ż. (Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved den øverste domstol – udnævnelse), C-487/19, EU:C:2021:798, præmis 130 og den deri nævnte retspraksis).

74 Konstateringen af, at der foreligger en tilsidesættelse af kravet om en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, og at denne tilsidesættelse har konsekvenser, er underlagt en samlet vurdering af en række forhold, der samlet set bidrager til at skabe rimelig tvivl hos borgerne om dommernes uafhængighed og upartiskhed (jf. i denne retning dom af 2.3.2021, A.B. m.fl. (Udnævnelse af dommere ved den øverste domstol), C-824/18, EU:C:2021:153, præmis 131 og 132, og af 6.10.2021, W.Ż. (Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved den øverste domstol – udnævnelse), C-487/19, EU:C:2021:798, præmis 152-154).

75 Den omstændighed, at et organ såsom et nationalt råd for retsvæsenet, der deltager i proceduren for udnævnelse af dommere, overvejende består af medlemmer valgt af den lovgivende magt, kan således ikke i sig selv rejse tvivl om uafhængigheden af de dommere, der udnævnes ved afslutningen af denne procedure (jf. i denne retning dom af 9.7.2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, præmis 55 og 56). Det kan imidlertid forholde sig anderledes, når denne omstændighed, sammenholdt med andre relevante forhold og de betingelser, hvorunder disse valg er blevet truffet, fører til at fremkalde en sådan tvivl (jf. i denne retning dom af 15.7.2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere), C-791/19, EU:C:2021:596, præmis 103).

76 Den omstændighed, at et organ, som overvejende består af medlemmer, der repræsenterer den lovgivende eller den udøvende magt, eller som er valgt af disse, deltager i proceduren for udnævnelse af dommere i den udstedende medlemsstat, er derfor ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde en afgørelse fra den fuldbyrdende judicielle myndighed om afslag på overgivelse af den pågældende person.

77 Det følger heraf, at i forbindelse med en overgivelsesprocedure, som er knyttet til fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, forudsætter vurderingen af, om der på grund af systemiske eller generelle mangler i den udstedende medlemsstat foreligger en reel risiko for krænkelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som bl.a. er forbundet med en manglende uafhængighed for retsinstanserne i denne medlemsstat eller en tilsidesættelse af kravet om en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, at der foretages en samlet vurdering, som er baseret på ethvert objektivt, pålideligt, præcist og behørigt ajourført forhold vedrørende retssystemets funktionsmåde i den nævnte medlemsstat, herunder den generelle ramme for udnævnelse af medlemsstatens dommere.

78 I det foreliggende tilfælde omfatter de særdeles relevante oplysninger med henblik på denne vurdering – ud over de oplysninger, der er indeholdt i et begrundet forslag, som Europa-Kommissionen har fremsat for Rådet i henhold til artikel 7, stk. 1, TEU (dom af 25.7.2018, Minister for Justice and Equality (Mangler ved domstolssystemet), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, præmis 61) – bl.a. de oplysninger, der er anført af den forelæggende ret, nemlig resolutionen fra Sąd Najwyższy (øverste domstol) af 23. januar 2020 og Domstolens praksis såsom den, der kan udledes af dom af 19. november 2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinærafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982), af 2. marts 2021, A.B. m.fl. (Udnævnelse af dommere ved den øverste domstol – søgsmål) (C-824/18, EU:C:2021:153), af 15. juli 2021, Kommissionen mod Polen (Disciplinærordning for dommere) (C-791/19, EU:C:2021:596), og af 6. oktober 2021, W.Ż. (Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved den øverste domstol – udnævnelse) (C-487/19, EU:C:2021:798), som indeholder angivelser om, hvorledes den udstedende medlemsstats retssystem fungerer.

79 I forbindelse med den nævnte vurdering kan den fuldbyrdende judicielle myndighed ligeledes tage hensyn til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, hvori det med hensyn til proceduren for udnævnelse af dommere er blevet fastslået, at der foreligger en tilsidesættelse af kravet om en domstol oprettet ved lov (jf. bl.a. Menneskerettighedsdomstolens dom af 22.7.2021, Reczkowicz mod Polen, CE:ECHR:2021:0722JUD004344719).

80 For fuldstændighedens skyld skal det endvidere tilføjes, at disse relevante forhold ligeledes omfatter en forfatningsmæssig retspraksis i den udstedende medlemsstat, der rejser tvivl om EU-rettens forrang og EMRK's bindende karakter og om den bindende virkning af de domme fra Domstolen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, der vedrører spørgsmålet om, hvorvidt denne medlemsstats lovgivning vedrørende opbygningen af dennes retssystem, herunder vedrørende udnævnelsen af dommere, er forenelig med nævnte ret og konvention.

81 Når den fuldbyrdende judicielle myndighed på grundlag af forhold som dem, der er nævnt i nærværende doms præmis 78-80, finder, at der på grund af systemiske eller generelle mangler i den udstedende medlemsstat foreligger en reel risiko for krænkelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, bl.a. som følge af en manglende uafhængighed for retsinstanserne i den nævnte medlemsstat eller en tilsidesættelse af kravet om en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, kan den ikke afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre uden derefter at foretage det andet trin af den prøvelse, som er omhandlet i nærværende doms præmis 52 og 53.

Prøvelsens andet trin

82 I forbindelse med dette andet trin skal den fuldbyrdende judicielle myndighed vurdere, om de systemiske eller generelle mangler, der er blevet konstateret i forbindelse med denne prøvelses første trin, kan få konkret udtryk i tilfælde af overgivelse af den pågældende person til den udstedende medlemsstat, og om personen under de særlige omstændigheder i den konkrete sag således løber en reel risiko for krænkelse af sin i chartrets artikel 47, stk. 2, fastsatte grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov.

83 Det tilkommer den person, der er genstand for en europæisk arrestordre, at fremlægge konkrete oplysninger, der giver anledning til at antage, at de systemiske eller generelle mangler i den udstedende medlemsstats retssystem har haft en konkret indvirkning på behandlingen af den pågældende persons straffesag i tilfælde af en overgivelsesprocedure med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og at sådanne mangler kan have en sådan indvirkning i tilfælde af en overgivelsesprocedure med henblik på strafforfølgning. Fremlæggelsen af sådanne konkrete oplysninger vedrørende den indvirkning, som de ovennævnte systemiske eller generelle mangler har i den pågældende persons særlige tilfælde, berører ikke denne persons mulighed for at henvise til alle andre enkeltstående og specifikke forhold i den pågældende sag, der kan godtgøre, at den procedure, med henblik på hvilken den udstedende judicielle myndighed anmoder om personens overgivelse, konkret vil udgøre et indgreb i den pågældendes grundlæggende ret til en retfærdig rettergang.

84 I det tilfælde, hvor den fuldbyrdende judicielle myndighed måtte være af den opfattelse, at de af den berørte person fremlagte oplysninger – selv om de giver anledning til at tro, at disse systemiske eller generelle mangler har haft eller kan have en konkret indvirkning i den pågældendes særlige situation – ikke er tilstrækkelige til at godtgøre, at der i et sådant tilfælde foreligger en reel risiko for krænkelse af den grundlæggende ret til adgang til en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, og således at afslå at fuldbyrde den omhandlede europæiske

arrestordre, skal denne myndighed i henhold til artikel 15, stk. 2, i direktiv 2002/584 anmode den udstedende judicielle myndighed om straks at fremsende de supplerende oplysninger, som den måtte anse for nødvendige.

85 Da den udstedende judicielle myndighed har pligt til at fremsende disse oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis), kan den fuldbyrdende judicielle myndighed anse enhver handling, der godtgør manglende loyalt samarbejde fra den udstedende judicielle myndigheds side, for et relevant forhold ved vurderingen af, om den person, der anmodes overgivet, i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af sin i chartrets artikel 47, stk. 2, fastsatte grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov.

86 Hvad for det første angår den i sag C-562/21 PPU omhandlede situation med en europæisk arrestordre, der er blevet udstedt med henblik på overgivelse for at fuldbyrde en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, tilkommer det imidlertid den person, der anmodes overgivet, at påberåbe sig konkrete forhold, på grundlag af hvilke den pågældende er af den opfattelse, at de systemiske eller generelle mangler i den udstedende medlemsstats retssystem har haft en konkret indvirkning på den straffesag, som den pågældende har været genstand for, og navnlig på sammensætningen af det dommerkollegium, der har påkendt den omhandlede straffesag, således at en eller flere dommere i dette dommerkollegium ikke frembød de garantier for uafhængighed og upartiskhed, som kræves i henhold til EU-retten.

87 Således som det fremgår af nærværende doms præmis 74-76, og i modsætning til, hvad den nederlandske regering har gjort gældende, er det i denne henseende ikke tilstrækkeligt med en oplysning om, at en eller flere dommere, der har deltaget i den procedure, som førte til domfældelsen af den person, der anmodes overgivet, er blevet udnævnt efter forslag fra et organ, som overvejende består af medlemmer, der repræsenterer den lovgivende eller udøvende magt, eller som er blevet valgt af disse, således som det har været tilfældet med domstolsrådet siden ikrafttrædelsen af lov af 8. december 2017.

88 Den pågældende person skal derfor for så vidt angår sammensætningen af det dommerkollegium, der har påkendt vedkommendes straffesag, desuden fremlægge oplysninger, som bl.a. vedrører proceduren for udnævnelse af den eller de pågældende dommere og den eventuelle forflyttelse af disse, og på grundlag af hvilke den fuldbyrdende judicielle myndighed under de foreliggende omstændigheder i den konkrete sag vil være i stand til at fastslå, at der foreligger alvorlige og godtgjorte grunde til at lægge til grund, at sammensætningen af dette dommerkollegium har været af en sådan art, at den i forbindelse med den straffesag, som denne person har været genstand for, har kunnet have en indvirkning på personens i chartrets artikel 47, stk. 2, fastsatte grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov.

89 Således kan f.eks. oplysninger, som den fuldbyrdende judicielle myndighed råder over, og som viser, at en bestemt dommer er blevet forflyttet til det dommerkollegium, der har påkendt straffesagen mod den person, der ønskes overgivet – hvilken forflyttelse er blevet vedtaget af justitsministeren på grundlag af kriterier, der ikke er kendt på forhånd, og til enhver tid kan tilbagekaldes ved en afgørelse, som denne minister ikke har begrundet – godtgøre, at der foreligger alvorlige og godtgjorte grunde til at fastslå, at der i den pågældende persons konkrete

situation er en reel risiko for krænkelse af denne grundlæggende rettighed (jf. analogt dom af 16.11.2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim m.fl., C-748/19 – C-754/19, EU:C:2021:931, præmis 77-90).

90 Desuden er enhver oplysning, som vedrører forløbet af den straffesag, der har ført til domfældelsen af den pågældende person – såsom i givet fald denne persons eventuelle udøvelse af de retsmidler, som vedkommende har adgang til – relevant. Der skal navnlig tages hensyn til den nævnte persons eventuelle mulighed for i den udstedende medlemsstat at fremsætte en inhabilitetsindsigelse mod et eller flere medlemmer af dommerkollegiet af grunde, der vedrører en krænkelse af den pågældendes grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, til den pågældendes eventuelle udøvelse af sin ret til at fremsætte en sådan inhabilitetsindsigelse og til de indhentede oplysninger om udfaldet af en sådan fremsættelse under denne procedure eller i forbindelse med en eventuel appelprocedure.

91 I det foreliggende tilfælde har den polske regering i sit skriftlige indlæg, uden at dette er blevet bestridt i retsmødet, anført, at polsk procesret giver den berørte person mulighed for at fremsætte en inhabilitetsindsigelse mod en af de dommere eller mod hele det dommerkollegium, der skal påkende den straffesag, som denne person er genstand for, såfremt personen er i tvivl om, hvorvidt en eller flere dommere i det pågældende dommerkollegium er uafhængige eller upartiske.

92 Der er intet i de sagsakter, som Domstolen råder over inden for rammerne af den foreliggende præjudicielle procedure, der – så længe der ikke foreligger nærmere oplysninger om den nationale retstilstand og de forskellige relevante bestemmelser i denne ret – gør det muligt at konkludere, at den omstændighed, at den berørte person har en sådan mulighed for at gøre sine rettigheder gældende, skulle kunne drages i tvivl af den omstændighed alene, som den forelæggende ret har henvist til, og som er nævnt i nærværende doms præmis 19, hvorefter det siden ikrafttrædelsen den 14. februar 2020 af lov af 20. december 2019 ikke længere skulle være muligt effektivt at anfægte gyldigheden af en dommerudnævnelse eller lovligheden af sidstnævntes udøvelse af retslige funktioner.

93 Hvad for det andet angår den i sag C-563/21 PPU omhandlede situation med en europæisk arrestordre, der er blevet udstedt med henblik på strafforfølgning, skal det bemærkes, at den af den forelæggende ret anførte omstændighed, at den person, som anmodes overgivet, ikke inden sin eventuelle overgivelse kan have kendskab til identiteten på de dommere, der skal påkende den straffesag, som denne person eventuelt vil blive genstand for efter den nævnte overgivelse, ikke i sig selv er tilstrækkelig til at afslå overgivelsen.

94 Der er nemlig intet i den ordning, der er indført ved rammeafgørelse 2002/584, som gør det muligt at lægge til grund, at overgivelsen af en person til den udstedende medlemsstat med henblik på strafforfølgning er betinget af en forsikring om, at denne retsforfølgning fører til en straffesag ved en bestemt domstol, og endnu mindre af en præcis identifikation af de dommere, der skal påkende en sådan straffesag.

95 Den modsatte fortolkning ville fratage det andet trin af den prøvelse, der er omhandlet i nærværende doms præmis 52 og 53, enhver effektiv virkning og ville ikke alene bringe gennemførelsen af det mål med rammeafgørelse 2002/584, som er nævnt i nærværende doms præmis 42, i fare, men ligeledes den gensidige tillid mellem medlemsstaterne, der ligger til grund for den ved rammeafgørelsen indførte ordning med den europæiske arrestordre.

96 Under omstændigheder som de i sag C-563/21 PPU omhandlede, hvor sammensætningen af det dommerkollegium, der skal påkende sagen vedrørende den person, som er omfattet af den europæiske arrestordre, ikke er kendt på det tidspunkt, hvor den fuldbyrdende judicielle myndighed skal træffe afgørelse om overgivelse af denne person til den udstedende medlemsstat, kan denne myndighed imidlertid ikke af denne grund undlade at foretage en samlet vurdering af omstændighederne i den konkrete sag med henblik på at undersøge – på grundlag af de oplysninger, som den nævnte person har fremlagt, og som i givet fald er blevet suppleret af den udstedende judicielle myndighed – om der i tilfælde af overgivelse foreligger en reel risiko for krænkelse af personens grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov.

97 Således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 63 i forslaget til afgørelse, kan sådanne forhold navnlig vedrøre erklæringer, der er afgivet af offentlige myndigheder, og som kan have betydning i det pågældende konkrete tilfælde. Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan ligeledes støtte sig på alle andre oplysninger, som den finder relevante, såsom oplysninger vedrørende den pågældende persons personlige situation, arten af den lovovertrædelse, som den pågældende retsforfølges for, og den faktiske sammenhæng, hvori udstedelsen af den pågældende europæiske arrestordre indgår, men også i givet fald på alle andre oplysninger, som den råder over vedrørende de dommere, som udgør de dommerkollegier, der sandsynligvis er kompetente til at træffe afgørelse i den sag, som denne person vil blive genstand for efter sin overgivelse til den udstedende medlemsstat.

98 I denne henseende skal det i forlængelse af de betragtninger, der er anført i nærværende doms præmis 87, ikke desto mindre præciseres, at en oplysning om, at en eller flere dommere, som har sæde i den kompetente ret eller i det pågældende dommerkollegium, når dette kollegium er kendt, er blevet udnævnt efter forslag fra et organ, som overvejende består af medlemmer, der repræsenterer den lovgivende eller den udøvende magt, eller som er valgt af disse, ligesom det er tilfældet med domstolsrådet siden ikrafttrædelsen af lov af 8. december 2017, ikke er tilstrækkelig til at fastslå, at den pågældende person i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af sin grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov. En sådan konstatering forudsætter under alle omstændigheder, at der foretages en konkret vurdering af proceduren for udnævnelse af den eller de pågældende dommere.

99 På samme måde gælder, at selv om den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke kan udelukke, at den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre udstedt med henblik på strafforfølgning, i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af denne grundlæggende rettighed, alene med henvisning til, at denne person i den udstedende medlemsstat har mulighed for at fremsætte en inhabilitetsindsigelse mod et eller flere medlemmer af det dommerkollegium, som skal påkende vedkommendes straffesag, kan denne myndighed ikke desto mindre tage den omstændighed, at en sådan mulighed findes, i betragtning som et relevant forhold med henblik på at vurdere, om der foreligger en sådan risiko (jf. analogt dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 117).

100 I denne henseende er den omstændighed, at en sådan inhabilitetsindsigelse i forbindelse med en europæisk arrestordre udstedt med henblik på strafforfølgning i givet fald først kan fremsættes efter overgivelsen af den pågældende person, og efter at denne person har fået kendskab til sammensætningen af det dommerkollegium, der skal træffe afgørelse om den retsforfølgning,

som denne person er genstand for, uden relevans i forbindelse med vurderingen af, om der foreligger en reel risiko for, at nævnte person i tilfælde af overgivelse vil blive udsat for en krænkelse af den nævnte grundlæggende rettighed.

101 Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed efter en samlet vurdering konstaterer, at der er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den pågældende person i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af sin grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, skal denne myndighed på grundlag af artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 afstå fra at fuldbyrde den pågældende europæiske arrestordre. Såfremt dette ikke er tilfældet, skal myndigheden i overensstemmelse med den principielle pligt, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 1, stk. 2, fuldbyrde den nævnte arrestordre (jf. i denne retning dom af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 61).

102 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 1, stk. 2 og 3, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at når den fuldbyrdende judicielle myndighed, der skal træffe afgørelse om overgivelse af en person, som er genstand for en europæisk arrestordre, råder over oplysninger, som viser, at der foreligger systemiske eller generelle mangler for så vidt angår uafhængigheden af den dømmende magt i den udstedende medlemsstat med hensyn bl.a. til proceduren for udnævnelse af denne magts medlemmer, kan denne myndighed kun nægte at overgive denne person:

– i forbindelse med en europæisk arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, såfremt den nævnte myndighed fastslår, at der under de særlige omstændigheder i sagen er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den ved chartrets artikel 47, stk. 2, fastsatte grundlæggende ret for den pågældende person til en retfærdig rettergang ved en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, er blevet krænket, henset bl.a. til de oplysninger, som personen har fremlagt, og som vedrører sammensætningen af det dommerkollegium, der har påkendt vedkommendes straffesag, eller enhver anden omstændighed med relevans for vurderingen af dette kollegiums uafhængighed og upartiskhed, og

– i forbindelse med en europæisk arrestordre udstedt med henblik på strafforfølgning, såfremt den nævnte myndighed fastslår, at der under de særlige omstændigheder i sagen er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den pågældende person i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af denne grundlæggende rettighed, henset bl.a. til de oplysninger, som personen har fremlagt, og som vedrører den pågældendes personlige situation, arten af den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende retsforfølges, den faktiske sammenhæng, hvori denne europæiske arrestordre indgår, eller enhver anden omstændighed, der er relevant for vurderingen af, om det dommerkollegium, som sandsynligvis skal træffe afgørelse i proceduren vedrørende denne person, er uafhængigt og upartisk.

Sagsomkostninger

103 Da sagernes behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Artikel 1, stk. 2 og 3, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, skal fortolkes således, at når den fuldbyrdende judicielle myndighed, der skal træffe afgørelse om overgivelse af en person, som er genstand for en europæisk arrestordre, råder over oplysninger, som viser, at der foreligger systemiske eller generelle mangler for så vidt angår uafhængigheden af den dømmende magt i den udstedende medlemsstat med hensyn bl.a. til proceduren for udnævnelse af denne magts medlemmer, kan denne myndighed kun nægte at overgive denne person:

– **i forbindelse med en europæisk arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, såfremt den nævnte myndighed fastslår, at der under de særlige omstændigheder i sagen er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den ved artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fastsatte grundlæggende ret for den pågældende person til en retfærdig rettergang ved en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, er blevet krænket, henset bl.a. til de oplysninger, som personen har fremlagt, og som vedrører sammensætningen af det dommerkollegium, der har påkendt vedkommendes straffesag, eller enhver anden omstændighed med relevans for vurderingen af dette kollegiums uafhængighed og upartiskhed, og**

– **i forbindelse med en europæisk arrestordre udstedt med henblik på strafforfølgning, såfremt den nævnte myndighed fastslår, at der under de særlige omstændigheder i sagen er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den pågældende person i tilfælde af overgivelse løber en reel risiko for krænkelse af denne grundlæggende rettighed, henset bl.a. til de oplysninger, som personen har fremlagt, og som vedrører den pågældendes personlige situation, arten af den lovovertrædelse, for hvilken den pågældende retsforfølges, den faktiske sammenhæng, hvori denne europæiske arrestordre indgår, eller enhver anden omstændighed, der er relevant for vurderingen af, om det dommerkollegium, som sandsynligvis skal træffe afgørelse i proceduren vedrørende denne person, er uafhængigt og upartisk.**

Underskrifter